

Sensowny film o nastolatkach – Przytul mnie Kaspara Munka

Przytul mnie jest debiutem pełnometrażowym Kaspara Munka. Reżyser znany był do tej pory z realizacji krótkich form, zarówno fabularnych, jak i animowanych. Część z nich zyskała uznanie krytyki filmowej, a na konto Munka trafiły m.in. takie wyróżnienia jak Nagroda Główna Młodzieżowego Jury (Odense International FF) czy nominacja Duńskiej Akademii Filmowej w kategorii Najlepsza Animacja (Robert Festival).

Jego wcześniejsze, krótkometrażowe filmy mocno wpłynęły na obrazowanie w filmie *Przytul mnie*. Częste używanie zbliżeń, pokazywanie detali, niekiedy spowolnione ruchy kamery i powolnie przedstawienie toczącej się akcji niewątpliwie potęgują emocje.

1. Wskażcie fragmenty filmu, w których pojawiły się zbliżenia, półzbliżenia, detale i celowo zwolniono ruchy kamery. Dlaczego tak zrealizowano właśnie te fragmenty?

2. Głośno odczytajcie prasowe fragment recenzji filmu. Ustosunkujcie się do zawartych tam opinii. Spróbujcie wypisać poniżej negatywne i pozytywne oceny filmu Munka. Poniżej dopiszcie własne oceny.

Prasa o filmie

(...) Związły, przygnębiający film o przemocy w szkole. Bezradność rodziców wobec przedstawionych problemów jest oczywista.

Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Mannheim – Heidelberg, Konkurs

Nastolatki, presja i dalsze dramaty.

Quiet Earth, Marina Antunes

Trudno byłoby znaleźć przekonujące wyjaśnienie, dlaczego zrobienie sensownego filmu o nastolatkach okazuje się możliwe w Skandynawii, a u nas, patrząc po dokonaniach naszych filmowców, jest raczej nie do pomyślenia. Może u podstaw leży już sam odmienny stosunek do młodych ludzi, który później pokutuje w sposobie ich przedstawienia? Tam traktowani są jak pełnoprawne osoby z własnymi poglądami, podczas gdy u nas jak dzieci dopiero co przechodzące proces kształtowania własnego światopoglądu i przez to nie zasługujące na partnerskie traktowania.

Stosunek do młodzieży doskonale pokazuje krótka scena z „Przytul mnie” Kaspara Munka, kiedy nauczyciel zwraca się do dorastających uczniów z poleceniem przygotowania wypracowania dotyczącego stosunków międzynarodowych Danii. Zaznacza, że interesuje go ich własne stanowisko w tej sprawie, bez względu na to, jakie ono będzie, bo ich pogląd właśnie ma największe dla niego znaczenie. W polskich szkołach to chyba wciąż podejście obce i niewyobrażalne. Zamiast wywoływać wśród młodych ludzi dyskusje, wpaja się im ideologie wskazując wprost na to co jest dobre, a co złe. W konsekwencji rola młodych zawęża się do biernego przyjmowania jedynie słusznego zdania, a nie kształtowania własnego. I tak jak traktuje się młodych ludzi, tak też chyba traktuje się polskiego widza, który decyduje się dowiedzieć czegoś o współczesnej młodzieży poprzez polskie produkcje. Taktykę pedagogiczną opartą na wyraźnej opozycji mistrz i uczeń, w której nie ma cienia partnerskiej relacji wyraźnie widać w polskich filmach o młodzieży, które w sposób jasny i niezwykle klarowny podsuwają widzom proste rozwiązania. Ubiegłoroczne „Galerianki” Katarzyny Rosłaniec mówiły wprost: to, że gimnazjalistki kupczą swoimi ciałami za jeansy to tylko i wyłącznie wina obojętnych rodziców. Same dziewczynki, jak wynika z obrazu, przecież złe nie są, tylko albo mają negatywne wzorce wyniesione z domu, albo ulegają samonapędzającemu środowisku rówieśników. Wszystko jest jasne, możemy pokiwać głowami, że „złe się dzieje” i spokojnie zająć się swoimi sprawami.

„Przytul mnie” na szczęście unika tak prostych wyjaśnień, mimo, że winowajców całego zajścia nie trzeba wcale szukać. W filmie Munka młodzi ludzie, którzy stają się prowodyrami inscenizowanego gwałtu na swojej szkolnej koleżance są winni, lecz ich wina choć podlega surowej moralnej ocenie ma różne odcienie. Reżyser nikogo nie usprawiedliwia, nie tłumaczy, lecz także nie piętnuje. Nie wytyka młodych oprawców palcem mimo, że dopuścili się karygodnego czynu. Zamiast tego, nastoletnią ofiarę i samych dręczycieli zestawia ze sobą wskazując na łączące ich podobieństwa. Każdy z nich jest tak samo zagubiony, podatny na wpływy, nie wie jeszcze czego chce ani kim chce być. Każdy jeszcze szuka, jakkolwiek to banalnie zabrzmiałoby, własnej drogi, kiedy więcej jest niepewnych niż stałych punktów odniesienia i oparcia. Nikt nie jest tu jednoznacznie zły mimo, że popełnia karygodne błędy, które zapewne przyjdzie mu odpokutować. Sytuacja każdego z nastolatków jest, więc podobna. Wszyscy czują się osamotnieni, bo z rodzicami albo nie mogą, albo nie potrafią rozmawiać, albo boją się ich odtrącenia. Wśród rówieśników również nie mogą czuć się swobodnie, bo każde przybiera maskę wstydzając prawdziwych uczuć i emocji. To, co wyróżnia Munka w porównaniu z polskimi twórcami (ostatnio Rosłaniec i Gliński pokazujący świat dziecięcej prostytucji) jest stosunek dla młodych bohaterów, których nie traktuje z góry, nie wykorzystuje jako elementu odgórnie założonej tezy, lecz właśnie nad nimi się pochyla i to im się ze zrozumieniem przygląda. Nie szuka przy tym łatwych usprawiedliwień dla błędów młodzieży wśród win ich rodziców, bo ich stosunek do własnych dzieci jest całkowicie różny. Od całkowitego zlekceważenia, poprzez obojętność, aż do nadmiernego uwielbienia. Co ciekawe główny prowodyr całego zamieszania jest otoczony troską swoich rodziców i wie, że może na nich w trudnych sytuacjach polegać. A jednak dopuszcza się tak karygodnego czynu. Dlaczego? Odpowiedź nie będzie tak prosta. I ta złożoność powoduje, że mamy do czynienia z filmem wymykającym się rutynie, który chce się oglądać. **Patryk Tomiczek, Stopklatka.pl, 29 listopada 2010**

Brochorst Andersen (Sara) jest prawdziwym odkryciem. Posiada niezwykłą zdolność

przykuwania uwagi widza. Johansen również zasługuje na uwagę jako odtwórca roli Mikkela. ***Przytul mnie, Jay Weissberg, Variety***

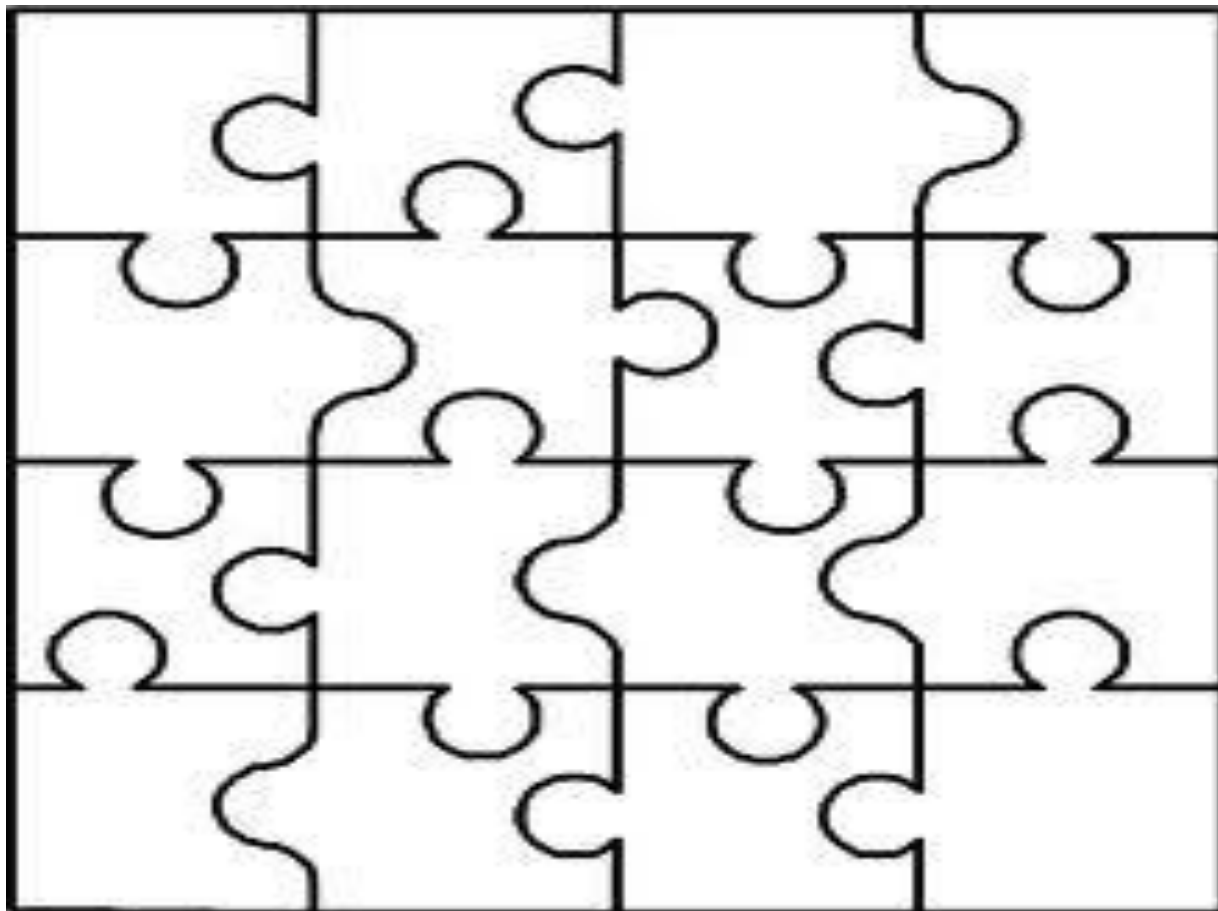
Już krótkometrażowymi filmami Kaspar Munk pokazał swoje mistrzostwo tworzenia obrazów i to w stopniu, w którym mógłby być porównywany do filmu „Słoń” Gusa Van Santa. W „Przytul mnie” reżyser patrzy oczami czterech nastolatków chcąc sportretować strukturę władzy i przemocy w szkole – oraz skrajnie różne sposoby radzenia sobie z nią uczniów. Dla Kaspera Munka, tragedia w szkole jest jedynie punktem wyjścia świetnie wyreżyserowanego obrazu o moralności i konsekwencjach – bez uciekania się do wskazywania winnych. ***Festiwal Filmowy w Kopenhadze, lista 13 filmów nominowanych do Nagrody Nowego Talenu PIX 2010***

Nie ma chwili kiedy nie dziękuję, że skończyłam szkołę średnią, kiedy nie było jeszcze mody na posiadanie telefonów komórkowych. Jeśli wtedy ciężko było być niepewnym siebie nastolatkiem, to niewątpliwie teraz, kiedy stale żyjemy w zagrożeniu zamieszczania filmów z komórek w Internecie, jest znacznie gorzej.

(...) ***Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Mannheim – Heidelberg, Konkurs***

Oceny negatywne	Oceny pozytywne
NASZE OPINIE	

3. W recenzji Patryka Tomiczka wymienia się kilka tytułów filmów, które poruszają podobną tematykę, co *Przytul mnie*. Można by jeszcze dodać *Salę samobójców* Jana Komasy czy najnowszy film również Roberta Glińskiego *Świnki*. Spróbujcie wymienić przyczyny dramatów osób, które stały się bohaterami tych zekranizowanych historii. Wyniki wpiszcie w puzzle.

3. Pisanie listów do osób, które nas skrzywdziły, upokorzyły jest częścią wielu technik i programów terapeutycznych. Proponuję Waszej grupie następujące zadanie: napiszcie krótkie listy (z wszystkimi zasadami tworzenia tej formy) do osób, którym chcielibyście przekazać coś ważnego. Może to być coś, co głęboko chowacie w sobie, czego publicznie nigdy byście nie wyjawili. Opiszcie powód, sytuację, uczucia, jakie Wam towarzyszą. Listy przekażcie sobie w dniu, który wspólnie wybieriecie.

Jeśli zainteresował Was sposób obrazowania w filmie *Przytul mnie...*, prezentuję poniżej filmografię Kaspara Munka. Wybrana filmografia:

- 2010 - Przytul mnie (Hold Me Tight) - reżyser
- 2006 - Embrace Me (short) - reżyseria, scenariusz
- 2005 - Tiny Death (short) - reżyseria, scenariusz
- 2003 - Kisses (short) - reżyseria, scenariusz, producent wykonawczy
- 2003 - Øje-blink (short) - reżyseria, scenariusz, producent wykonawczy
- 2001 - Passing By (short) - reżyseria, scenariusz, producent wykonawczy

Opracowała
dla
WAS
MONIKA KULA